

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра управління та адміністрування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з методичної роботи

 Ярослав ШТАНЬКО

“ 30 ” 08 2024 р.

**СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Галузь знань:	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність:	072 Фінанси, банківська справа та страхування 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Освітньо-професійна програма:	«Фінансовий менеджмент» «Бізнес та приватне підприємництво»
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

**Івано-Франківськ
2024**

РОЗРОБНИК:

старший викладач кафедри

Тетяна ПЕРЦОВИЧ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри управління та адміністрування
протокол № 1 від 28.08.2024 р.

к.е.н., доц., завідувач кафедри
управління та адміністрування

Ірина ПОПАДИНЕЦЬ

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 30.08.2024 р.

e-mail	tetiana.pertsovych@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Кафедра управління та адміністрування ауд. 205
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/course/view.php?id=3924

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни. Останнім часом спостерігається зростання інтересу до різноманітних аспектів відповідальності загалом і соціальної відповідальності зокрема, тощо. Формування та розвиток цього пріоритету є відповідною реакцією на виникнення гострих політичних, економічних, соціальних, екологічних та інших проблем сучасного світу. Необхідність активізації впровадження принципів соціальної відповідальності в життя суспільства, його правових та економічних засад, а також залучення України до процесів глобалізації, економічної інтеграції зумовили важливість створення позитивного іміджу вітчизняних підприємств на міжнародній арені. Зосереджуючись на українських реаліях, маємо визнати, що соціальна відповідальність бізнесу – це те чого сьогодні бракує українському суспільству для того, щоб вийти на вищий рівень економічного та соціального розвитку. Навчальна дисципліна «Соціальна відповідальність бізнесу» має ознайомити майбутніх фахівців із загальними закономірностями взаємодії бізнесу і суспільства та розвинути моральну свідомість їхньої соціально-відповідальної поведінки.

Метою дисципліни «Соціальна відповідальність бізнесу» є засвоєння здобувачами сучасних знань з теорії і практики соціальної відповідальності, відповідних професійних компетенцій в контексті відповідальності за дії й учинки перед суспільством і його інститутами.

Завдання дисципліни «Соціальна відповідальність бізнесу» спрямовані на формування у здобувачів знань, умінь та навичок щодо: – розуміння ключових положень теорій і концепцій щодо взаємодії держави, бізнесу, суспільства та людини у сфері соціальної відповідальності як умови стійкого розвитку суспільства; – здатності аналізувати і розв'язувати теоретичні і практичні проблемні питання поглиблення асиметрії економічного та соціального розвитку, їх деформованого сприйняття багатьма представниками бізнесу; – уміння оцінювати ефективність корпоративної соціальної відповідальності, вирішувати проблеми послаблення соціокультурних та моральних настанов соціальної діяльності з боку суб'єктів підприємництва, що загрожує безпеці економічній, соціальній, екологічній.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати:**

- суть, завдання та принципи соціальної відповідальності;
- суб'єкти та ступені соціальної відповідальності, та види;
- соціальна відповідальність людини, бізнесу, держави та інститутів громадянського суспільства;
- основи корпоративної соціальної відповідальності;

- соціальну відповідальність бізнесу у сфері формування та розвитку персоналу, кадрової безпеки;
- сутність, функції та рівні екологічної відповідальності;
- форми соціального партнерства та їх вплив на розвиток соціально відповідальної діяльності.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

- застосовувати основні принципи прийняття етичних управлінських рішень; розробляти етичні кодекси організацій,
- вміти аналізувати і ранжувати очікування заінтересованих сторін організації з позицій концепції соціальної відповідальності;
- аналізувати ризики, пов'язані з діяльністю організації та її соціальною відповідальністю;
- здійснювати процес пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації;
- пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у вирішенні ситуаційних задач.

Професійні компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення вибіркової освітньої компоненти «Соціальна відповідальність бізнесу» (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до проекту TUNING).

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо	ПРН Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства
СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур	ПРН Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів
СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку	ПРН Визначати і планувати можливості особистого професійного розвитку

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	четвертий (4)		
Семестр	восьмий (8)		
Кількість кредитів ECTS	3 (90 в годинах)		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	Лекції	14 (в годинах)	4 (в годинах)
	Практичні	16 (в годинах)	4 (в годинах)
Самостійна робота		60 (в годинах)	82 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	Залік (8 семестр)		

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Пререквізити	Постреквізити
Корпоративний менеджмент	Виробнича практика
Стратегія і розвиток бізнесу	Тренінг-курс
Інфосистеми в управлінні бізнесом	

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Тема 1. Соціальна відповідальність бізнесу (2 год.)

Соціальна відповідальність бізнесу як добровільний внесок бізнесу в розвиток суспільства у соціальній, економічній і екологічній сферах. Концептуальні засади СВ

Питання до самостійного вивчення (8 год) Тенденції розвитку СВ. *(література 1,2,3,4,5,8).*

Тема 2. Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства (2 год.)

Принципи соціальної відповідальності. Фундаментальні практики соціальної відповідальності: визнання організацією соціальної відповідальності і виявлення зацікавлених сторін і взаємодія з ними.

Питання до самостійного вивчення (8 год) Міжнародний стандарт з корпоративної соціальної відповідальності ISO 26000, його призначення і структура. *(література 1,3,4,6,7).*

Тема 3. Формування відносин роботодавців із працівниками, бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності (2 год.)

Добросовісні ділові практики: протидія корупції, відповідальне залучення до політики, добросовісна конкуренція, пропаганда соціальної відповідальності у рамках ланцюжка створення доданої вартості, повага прав власності. Участь в житті громади і її розвиток: активне звернення організації до громади, освіта і культура, створення зайнятості і розвиток навичок, розвиток технологій і доступ до них, створення добробуту і доходу, здоров'я.

Питання до самостійного вивчення (8 год) Соціальні інвестиції. *(література 1,2,3,4,7).*

Тема 4. Соціальна відповідальність бізнесу у сфері формування та розвитку персоналу, кадрової безпеки (2 год.)

Формування відносин роботодавців із працівниками. Найм і трудові стосунки. Умови праці і соціальний захист як умови збереження людської гідності і встановленні почуття чесності і соціальної справедливості. Охорона праці і безпека на робочому місці як необхідні умови захисту працюючих від ризиків здоров'ю.

Питання до самостійного вивчення (8 год) Страхування як метод захисту трудового колективу. *(література 1,3,4,7,8).*

Тема 5. Корпоративна соціальна відповідальність організації (2 год.)

Корпоративна соціальна відповідальність як чинник підвищення конкурентоспроможності організації. Соціальна відповідальність як складова стратегії управління. Етичні кодекси.

Питання до самостійного вивчення (10 год) Структурні підрозділи та комітети компаній у сфері соціальної відповідальності. *(література 1,3,4,6,7).*

Тема 6. Екологічна компонента соціальної відповідальності бізнесу (2 год.)

Екологічні принципи. Підходи і стратегії соціальної відповідальності у сфері охорони довкілля. Основні напрямки соціальної відповідальності у сфері охорони довкілля: попередження забруднення; стійке використання ресурсів; пом'якшення змін клімату і адаптація до них.

Питання до самостійного вивчення (10 год) Програми захисту довкілля і біорізноманіття та відновлення природних місць проживання. *(література 1,3,4,7, 9,10).*

Тема 7. Соціальне партнерство як інститут розвитку соціальної відповідальності (2 год.)

Сутність благодійництва, спонсорства та меценатства. Грант, грантер, донор. Основні переваги від партнерства з НДО. Проблеми, що можуть виникнути при взаємодії з НДО. Правила співпраці з НДО і благодійними фондами. Проведення тендерів і відбір заявок. Спонсорський пакет. Запитання, на які спонсор має знайти відповідь перед прийняттям рішення про спонсорську допомогу.

Питання до самостійного вивчення (8 год) Грантові соціальні програми *(література 1,3,4,7,10,13).*

Практичні заняття

Тема 1. Соціальна відповідальність бізнесу

Практичне заняття 1 (2 год.)

Моделі корпоративної соціальної відповідальності (американська, європейська, японська). Тенденції розвитку, корпоративні соціальні ініціативи.

Питання до самостійного вивчення (8 год) Тенденції розвитку СВ. *(література 1,3,4,7).*

Тема 2. Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства

Практичне заняття 2 (2 год.)

Міжнародні ініціативи та законодавство України у сфері захисту прав споживачів. Якість продукції (стандарт ISO 9000). Соціальний діалог між представниками уряду, продавців (стейкхолдерів) і працівників.

Питання до самостійного вивчення (8 год) Міжнародний стандарт з корпоративної соціальної відповідальності ISO 26000, його призначення і структура. *(література 1,3,4,7).*

Тема 3. Формування відносин роботодавців із працівниками, бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності

Практичне заняття 3 (2 год.)

Умови праці і соціальний захист як умови збереження людської гідності і встановленні почуття чесності і соціальної справедливості.

Питання до самостійного вивчення (8 год) Соціальні інвестиції. *(література 1,3,4,7).*

Тема 4. Соціальна відповідальність бізнесу у сфері формування та розвитку персоналу, кадрової безпеки

Практичне заняття 4 (2 год.)

Розвиток людського потенціалу і навчання на робочому місці. Навчання персоналу, тренінги.

Питання до самостійного вивчення (8 год) Страхування як метод захисту трудового колективу. *(література 1,3,4,7).*

Тема 5. Корпоративна соціальна відповідальність організації

Практичне заняття 5 (2 год.)

Добросовісні практики маркетингу, укладення договорів; захист здоров'я і безпеки споживачів; стійке споживання; обслуговування і підтримка споживачів; дозвіл претензій і суперечок.

Питання до самостійного вивчення (10 год) Структурні підрозділи та комітети компаній у сфері соціальної відповідальності. *(література 1,3,4,7).*

Тема 6. Екологічна компонента соціальної відповідальності бізнесу

Практичне заняття 6 (2 год.)

Підхід системи «продукт-послуга», використання екологічно доцільних технологій і практик, стійкі закупівлі, навчання і підвищення обізнаності.

Питання до самостійного вивчення (10 год) Програми захисту довкілля і біорізноманіття та відновлення природних місць проживання. (*література 1,3,4,7*).

Тема 7. Соціальне партнерство як інститут розвитку соціальної відповідальності

Практичне заняття 7 (2 год.)

Нестандартні ідеї; експерти та консультанти; соціальні контакти; представлення, захист інтересів і лобіювання; волонтери як кадровий резерв.

Питання до самостійного вивчення (8 год) Грантові соціальні програми (*література 1,2,5,7,12*).

Тема 7. Соціальне партнерство як інститут розвитку соціальної відповідальності

Практичне заняття 8 (2 год.)

Залучення інвестицій; знайомство з міжнародним досвідом.

Питання до самостійного вивчення (8 год). Залучення міжнародних інвестицій в територіальні громади (*література 1,3,4,10,11,13*).

Зміст самостійної роботи студентів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

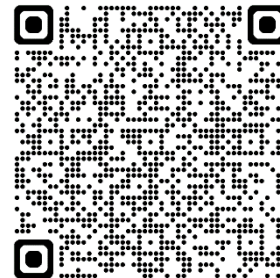
«Соціальна відповідальність бізнесу»

Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма
Самостійна робота, год, у т.ч.:	60	82
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	10	22
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	10	6
Підготовка звітів з практичних робіт	10	6
Підготовка до поточного контролю	6	4
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	24	44

ПОЛІТИКА КУРСУ

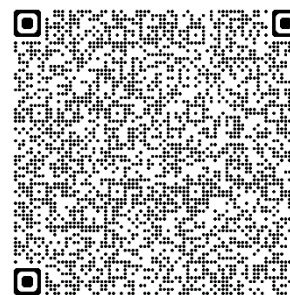
Коротко, з покликанням на відповідну нормативну базу УКД, висвітлити питання:

:

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

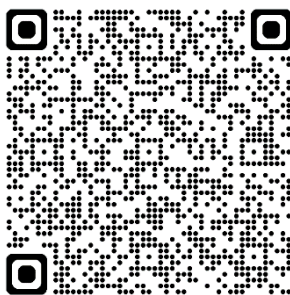
Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

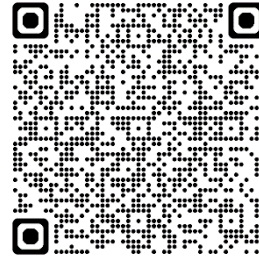
Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр

навчальним планом та силабусом робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

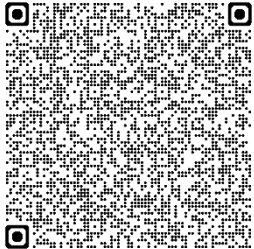

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

б) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахуванн навчання, здобутих шляхом

формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
ПРН 8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур	МН-1– словесні методи (лекція, розповідь пояснення); МН-2 – наочні методи (ілюстрування, презентації, комп’ютерні і мультимедійні методи); МН-3 – практичні завдання (ситуації, вправи, задачі);	МФО4 – поточний контроль; МФО5 – усний контроль; МФО6 – практичні завдання; МФО8 – тестовий контроль; МФО2 -залік
ПРН 10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства	МН-5 – дедуктивні (приклади студентів); МН-14 – творчі (дослідження студентів)	
ПРН 13. Використовувати знання форм взаємодії суб’єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур	МН-15 – проблемно-пошукові (проекти) МН-18 – метод самостійної роботи; МН-19 – робота під керівництвом викладача (практичні завдання)	
ПРН 15. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці	МН-20 – інтерактивні методи (дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах))	

ПРН 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів			
--	--	--	--

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється [«Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів»](#), яке розміщено на сайті університету в розділі «Публічна інформація»: <https://ukd.edu.ua/node/1149> Здобувачі мають право оскаржувати результати поточного оцінювання, а також інформувати про факти конфліктних ситуацій в академічній групі чи з викладачем у відповідності до [«Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій»](#).

Фіксація **поточного контролю** здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали - “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі.

Здобувачі які ведуть конспект лекцій, мають розв'язані завдання практичного заняття, а також формулюють власну аналітичну думку з конкретного питання можуть претендувати на оцінку відмінно “5”. Також здобувачі, які приймають активну участь в обговоренні відповідей своїх колег можуть отримати додаткові бали до власної відповіді, або окрему оцінку.

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

Підсумковий контроль знань у формі заліку (5 семестр) проводиться у вигляді комп'ютерного тестування. За результатами підсумкового контролю (заліку) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали залік і повинні йти на перездачу.

Контрольні заходи

<i>Вид</i>	<i>Зміст</i>	<i>% від загальної оцінки</i>	<i>Бал</i>	
			<i>min</i>	<i>max</i>
Поточні контрольні заходи				
	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи		40	25	40
Всього:		100	60	100

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на залік без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Гусєва О. Ю., Воскобоева О. В., Хлевицька Т. Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ. Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.

2. Соціальна відповідальність суспільних інститутів: інноваційний та соціально-гуманітарний аспект / монографія: редкол.; за наук. ред. А. Я. Кузнєцової, Л. К. Семів, З. Е. Скринник. Київ : ДВНЗ «Університет банківської справи», 2019. 311 с

3. Семикіна М. В., Смутчак З. В., Пасєка С. Р. Сучасна теорія соціально-трудова відносин: курс лекцій. Навчальний посібник для студентів та аспірантів економічних спеціальностей закладів вищої освіти. Кропивницький: видавець Лисенко В. Ф., 2020. 236 с. веб-сайт URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/10307/1/STV.pdf>

4. Семикіна М. В., Заярнюк О. В., Бугаєва М. В. Методичні вказівки з курсу «Соціальна відповідальність» для здобувачів спеціальності 051 «Економіка». Кропивницький: ЦНТУ, 2022. 44 с.

5. Семикіна М. В., Волчкова Г. К. Якість життя як індикатор довіри до соціальної політики держави. Соціально-економічний розвиток регіонів в контексті міжнародної інтеграції : наук. журн. Херсонський нац. техн. ун-т. Херсон, 2016. № 20 (9). С. 79-85. веб-сайт URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/10391>

6. Семикіна М. В., Семикіна А. В., Мельник А. В. Людський капітал регіону: небезпека кадрових катастроф. Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету, 2018. Вип.33. С. 87 веб-сайт URL: http://www.kntu.kr.ua/doc/Zbirnik_33_2018_Zagaln.pdf

Допоміжна література

7. Економіка праці та соціально-трудова відносини: практикум. Навчальний посібник / М.В. Семикіна, М.В. Бугаєва, Л.Д. Запирченко та ін. За наук. ред. д.е.н., проф. Семикіної М.В. – Кропивницький: видавець Лисенко В.Ф., 2020. 224 с. веб-сайт URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/9588>

Електронні інформаційні ресурси

8. [Перцович Т.О. Соціальна відповідальність підприємництва. Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Формування стратегії соціально-економічного розвитку підприємницьких структур в Україні» с.117 \(м. Львів 25–27 листопада 2020 р.\)](#)

9. Конспект лекцій з дисципліни «Соціальна відповідальність» Укл.: Будько О. В., Брежнева-Єрмоленко О. В. Кам'янське: ДДТУ, 2022 р. 114 с. веб-сайт URL: <https://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/36/7-36-kl114.pdf>

10. Корпоративна соціальна відповідальність: Конспект лекцій : навч. посіб. для студентів спеціальності 075 «Маркетинг», освітньо-професійної програми «Промисловий маркетинг» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; укладач: М.О. Чупріна. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2023. 138 с. веб-сайт URL:

<https://ela.kpi.ua/items/07b11c3f-21e1-406e-bdca-365c3a83cf8a>

11. Корпоративна соціальна відповідальність бізнесу: усе, що потрібно знати Школа бізнесу, Нова пошта веб-сайт URL:
<https://online.novaposhta.education/blog/korporativna-socialna-vidpovidalnist-biznesu-use-shho-potribno-znati>

12. О. Є. Кузьмін Соціальна відповідальність бізнесу: поняття, типологія, та чинники формування Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку № 2 (6), 2021, веб-сайт URL:
<https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2021/nov/25482/nzmened-56-64.pdf>

13. Управління соціальними інвестиціями : навч. посібник / М. І. Диба, Ю. О. Гернего. К.: КНЕУ, 2022. 129 с. веб-сайт URL:
<https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a278c3a5-0aed-4de4-8187-5a0c450676ce/content>